

Commissie voor de
milieueffectrapportage

N18 Varsseveld-Enschede

Toetsingsadvies over het Aanvullende milieueffectrapport

10 juli 2009 / rapportnummer 1523-130

1. OORDEEL OVER HET MER

Rijkswaterstaat Oost-Nederland heeft, gezamenlijk met regionale overheden, het voornemen de N18 tussen Varsseveld en Enschede aan te passen, voornamelijk om daarmee verkeersveiligheids- en leefbaarheidsproblemen op en rond de N18 op te lossen. Daarvoor zal een tracébesluit worden genomen door de Ministers van Verkeer en Waterstaat en VROM. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de m.e.r.-procedure doorlopen.

Op 15 december 2008 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder “de Commissie”) een toetsingsadvies uitgebracht over het MER.¹ Daarin constateerde de Commissie dat essentiële informatie ontbrak om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De ontbrekende informatie had betrekking op:

1. de doelstellingen van het voornemen;
2. ontbrekende informatie over de effecten op verkeer en natuur;
3. de vergelijking van de alternatieven.

Op 23 juni 2009 heeft de Commissie namens het bevoegd gezag een aanvulling op het MER ontvangen, met het verzoek daarover advies uit te brengen.² De Commissie vindt dat het **MER en de aanvulling tesamen de essentiële informatie bevat** om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De aanvullende documenten hebben niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken en daarbij aan te geven hoe deze zal worden betrokken bij de besluitvorming.

De nieuwe samenvatting van het MER is een heldere en evenwichtige weergave van de resultaten van het MER. In de daarin opgenomen overzichtstabel zijn de alternatieven objectief getoetst aan doelbereik en milieueffecten, zowel op regionaal niveau als per deelgebied.

In het “aanvullend MER” en de bijbehorende bijlagen is aanvullende informatie opgenomen over de verkeerseffecten van de alternatieven en de gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. De Commissie constateert dat de aanvulling voldoende informatie biedt voor de besluitvorming, maar dat op grond hiervan significante negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet uitgesloten kunnen worden.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie toegelicht en worden enkele aanbevelingen voor het vervolg gedaan.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLG

2.1 Aanvullend MER en nieuwe samenvatting

Het aanvullend MER en de nieuwe samenvatting van het MER geven een beter (objectiever) beeld van het doelbereik en de milieueffecten van de alterna-

¹ Rapportnummer 1523-95

² Voor nadere projectgegevens, betrokken documenten en de werkwijze en samenstelling van de Commissie wordt verwezen naar bijlage 1.

tieven dan het oorspronkelijke MER en de daarbij behorende samenvatting. De aanvullende informatie leidt tot een aangepaste effectbeoordeling en - afhankelijk van de weging van de criteria - tot een andere rangvolgorde van de alternatieven.

■ De Commissie acht het van belang dat de nieuwe inzichten zo spoedig mogelijk openbaar worden gemaakt en dat daarbij wordt aangegeven hoe de aanvullende informatie en de aangepaste effectbeoordeling zal worden betrokken bij de besluitvorming over het voornemen.

2.2 Stikstofdepositie

Als aanvulling op het MER is een rapportage “effectanalyse stikstofdepositie natuur N18” opgesteld. In deze rapportage is aan de hand van een globaal rekenmodel een indicatie gegeven van de bijdrage van de verschillende alternatieven aan de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden “Buurserzand en Haaksbergerveen” en “Teaselinkven”. Uit deze rapportage is af te leiden dat alle alternatieven leiden tot een toename - hoe gering ook - van stikstofdepositie op deze gebieden ten opzichte van de referentiesituatie. Dat betekent dat significante negatieve gevolgen voor de genoemde Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. De Commissie vindt dat de conclusie in de rapportage *“vanwege de afname ten opzichte van de huidige situatie en beperkte toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie verzuimen de alternatieven de inspanningverplichting van het behalen van de instandhoudingsdoelen niet”* op basis van de beschikbare informatie niet onderbouwd kan worden.

Verder plaatst de Commissie bij de rapportage de volgende kanttekeningen:

- Uitgangspunt is dat de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in de autonome ontwikkeling zal afnemen ten opzichte van de huidige situatie. Dit is in de rapportage niet onderbouwd.
- Effecten op het Natura 2000-gebied “Korenburgerveen” zijn niet in de beschouwing meegenomen, omdat dit gebied zich op meer dan 3 kilometer afstand van de N18 bevindt. Ook voor gebieden op grotere afstanden kunnen significante gevolgen echter niet op voorhand uitgesloten worden. De Commissie vindt het ontbreken van inzicht in de effecten op het Korenburgerveen niet essentieel, omdat aannemelijk is dat de alternatievenvergelijking hierdoor niet beïnvloed wordt.
- Uit de globale effectbeoordeling blijkt dat de 80 km/u-alternatieven gunstiger scores ten opzichte van de 100 km/u-alternatieven. In de tabellen met modeluitkomsten per alternatief ontbreekt echter het “MMA80”. De Commissie gaat ervan uit dat het MMA80 wat dit betreft overeen komt met het alternatief O800.

De Commissie adviseert om:

- bij tervisielegging van de aanvulling op het MER de tabellen 4.4. en 4.5 aan te vullen met de berekeningsresultaten voor het MMA80;
- voor de beoordeling van het (ontwerp) tracébesluit in het kader van de Natuurbeschermingswet, de effecten op de Natura 2000-gebieden en de conclusies daarover verder uit te werken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Rijkswaterstaat Oost-Nederland

Bevoegd gezag: de minister van Verkeer en Waterstaat en de minister van Volksgezondheid Ruimtelijke Ordening en Milieu

Besluit: vaststellen Tracébesluit

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C1.1, C1.4.

Activiteit: Wijziging of verlegging van de rijksweg N18 tussen Varsseveld en Enschede, met als hoofddoelen de verbetering van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid op en in de omgeving van de N18.

Betrokken documenten:

- Aanvullend MER N18 Varsseveld-Enschede, Arcadis, 23 juni 2009
- N18-Specificatie vracht- en personenverkeer alternatieven N18 en varianten aansluiting Stepelo, Arcadis, 19 mei 2009;
- Samenvatting MER N18 Varsseveld-Enschede en de bijbehorende aanvulling op het MER, 23 juni 2009;
- Effectenanalyse stikstofdepositie Natuur N18, Arcadis, 23 juni 2009;
- rapport TIGRIS XL toepassing in N18-studie, Rand Europe, 27 november 2006.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via het bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van 1 maart 2005

aanvraag richtlijnenadvies: 25 februari 2005

ter inzage legging startnotitie: 2 tot en met 29 maart 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 29 april 2005

richtlijnen vastgesteld: 1 september 2005

kennisgeving MER in de Staatscourant van 11 september 2008

aanvraag toetsingsadvies: 10 september 2008

ter inzage legging MER: 12 september tot en met 23 oktober 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 15 december 2008

Aanvullend MER: 20 mei 2009

toetsingsadvies aanvullend MER uitgebracht: 10 juli 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. P.J. Jongejans (secretaris)
ir. W.H.A.M. Keijsers
drs. A. van Leerdam
ir. S. Teeuwisse
ir. J. Termorshuizen
dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Toetsingsadvies over het Aanvullend milieueffectrapport N18 Varsseveld-Enschede

Rijkswaterstaat Oost-Nederland heeft, gezamenlijk met regionale overheden, het voornemen de N18 tussen Varsseveld en Enschede aan te passen, voornamelijk om daarmee verkeersveiligheids- en leefbaarheidsproblemen op en rond de N18 op te lossen. Daarvoor zal een tracébesluit worden genomen door de Ministers van Verkeer en Waterstaat en VROM. Ten behoeve van de besluitvorming wordt de m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2756-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

